

Betreft : Mededelingen van de portefeuillehouder
Aan : Leden van de commissie Sociaal Domein
T.b.v. : Commissie van dinsdag 18 mei 2021
Van : Maarten Hoelscher
Behandelaar: Elsemieke Giezen
Datum : 12 mei 2021

Geachte leden van de Commissie Sociaal Domein,

Hieronder vindt u mededelingen over (de voortgang van) projecten en activiteiten zoals afgesproken in de programmabegrotingen Maatschappelijke Ondersteuning en Sociale infrastructuur 2021, de reguliere taken alsook overige mededelingen.

Voortgang herindicaties volgens KPMG normenkader hulp bij het huishouden

In april heb ik u geïnformeerd over de voorlopige resultaten van de herindicaties en heb ik toegezegd u te informeren over de uitkomst van het gesprek tussen medewerkers hulp bij het huishouden en gemeentelijke Wmo consulenten. Het verslag van deze bijeenkomst van 20 april jl. is [bijgevoegd](#).

Daarnaast hebben verschillende hulpen bij het huishouden afzonderlijke mails naar de gemeente gestuurd. Deze zijn allemaal individueel en uitgebreid beantwoord. We hebben begrip voor de situatie van de hulpen omdat zij direct geconfronteerd worden met lastige situaties en teleurstelling bij inwoners. Onder andere daarom hebben we een overgangperiode aangehouden, waarbij gedurende een aantal maanden de oude indicatie nog van kracht blijft. Zodat samen met de inwoner nagegaan kan worden hoe de hulp bij de nieuwe indicatie ingevuld kan worden. We zijn er wel van overtuigd, dat het normenkader goed is opgesteld en dat de geïndiceerde tijd bij goede toepassing ervan toereikend is. En daar waar het niet goed is toegepast, kan dit gemotiveerd worden aangegeven, waardoor we er opnieuw naar kunnen kijken.

Voorlopige resultaten

Het aantal inwoners uit Huizen met hulp bij het huishouden bedraagt momenteel 1086. Tot nu toe zijn er in Huizen t/m eind april 2021 in totaal 515 herindicaties gesteld volgens het nieuwe normenkader (478 met een bestaande indicatie van meer dan 120 minuten en 37 met een bestaande indicatie van 120 minuten of minder). Daarnaast zijn er indicaties volgens het KPMG-normenkader gesteld bij 72 Huizer inwoners, die niet eerder gebruik maakten van hulp bij het huishouden via de Wmo: de nieuwe instroom.

Gebleken is dat:

- De gemiddelde bezuiniging bij alle bestaande indicaties uit Huizen tot nu toe in totaal 20% bedraagt;
- Bij bestaande indicaties van meer dan 120 minuten:
 - de gemiddelde indicatie van 190 minuten naar 150 minuten is gegaan;
 - in ca. 80% een bezuiniging wordt gerealiseerd;
 - in ca. 15% de bestaande indicatie gelijk of hoger is vastgesteld;
 - de uitstroom (overlijden, verhuizen, Wlz) ca. 5% bedraagt;
- De bestaande indicaties rond de 120 minuten na herindicatie volgens het KPMG-normenkader in de meeste gevallen min of meer gelijk blijven. Bij grote afwijkingen ten opzichte van de oude indicatie is er een duidelijke oorzaak aan te wijzen: een significante verlaging van de indicatie komt bijvoorbeeld doordat een inwoner na een ziekenhuisopname weer hersteld is en een significante

verhoging doordat de situatie achteruit is gegaan. Daarom worden de herindicaties bij inwoners met een bestaande indicatie van 120 minuten of minder pas gesteld wanneer de huidige indicatie afloopt. Doordat zowel de inwoner zelf als de hulp kan signaleren dat een situatie achteruit gaat en de consultants elke twee jaar contact hebben met een inwoner, wordt zo goed mogelijk voorkomen dat de ondersteuning niet passend is;

- De gemiddelde indicatie bij de nieuwe instroom in 2021 119 minuten bedraagt, terwijl de gemiddelde indicatie bij de nieuwe instroom in 2020 nog 142 minuten bedroeg;
- Er tot nu toe 27 bezwaarschriften binnen zijn gekomen.

Doordat er jaarlijks inwoners uitstromen en de indicatie van de nieuwe instroom op basis van het nieuwe normenkader lager dan voorheen wordt vastgesteld én door de afname van de bestaande indicatie bij indicaties van meer dan 120 minuten, ziet het ernaar uit dat de beoogde bezuiniging gerealiseerd kan worden.

Aanvullende informatie Raadsinformatiebrief jaarverslag Regionaal Bureau Leerlingzaken 2019-2020

In de commissie sociaal domein van 6 april 2021 is gesproken over de 'Raadsinformatiebrief jaarverslag Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) 2019-2020' van Regio Gooi en Vechtstreek. Er is een vraag gesteld over een koppeling tussen het preventief jeugdbeleid en de werkzaamheden van het RBL. Ook is de suggestie gedaan om een jaarlijks bezoek vanuit het RBL aan alle basisscholen een verplicht onderdeel te maken van het preventieprogramma. Tijdens de commissie is toegelicht wat de rol van het RBL is en hoe het één en ander zich tot elkaar verhoudt. Hierbij volgt nog aanvullende informatie.

Om scholen (preventief) te ondersteunen bij problemen, is in overleg met alle betrokkenen een ondersteuningsstructuur tot stand gekomen. Voor de intern begeleiders (Primair Onderwijs) en zorgcoördinatoren (Voortgezet Onderwijs) is een Informatiekaart gemaakt waarop staat welke partijen door de school betrokken kunnen worden bij de zorg rondom leerlingen. Vanuit de behoefte van de gemeente om extra in te zetten op preventie, is Jeugd en Gezin uitgebreid, zodat zij de rol van 'spil' in het preventieve voorveld jeugd op scholen uit kunnen voeren. Er is extra menskracht (jeugdverpleegkundigen en gezins- en opvoedcoaches) om scholen te adviseren en gesprekken te voeren met leerlingen/ouders. Vanuit de gemeenten staan twee jeugdconsultanten in nauw contact met de scholen. Zij sluiten aan bij overleggen over zorgleerlingen en zijn mobiel bereikbaar voor advies en afstemming.

Het RBL is actief en vernieuwend en pakt ook extra taken op, zoals schoolbezoeken. Taken breder dan de wettelijke taak, kan het RBL alleen uitvoeren als scholen dat wensen en voor zover er ruimte is naast het uitvoeren van de wettelijke taak. Het RBL in regio Gooi en Vechtstreek is onderdeel van Jeugd en Gezin.

Vanwege ontwikkelingen worden met alle betrokkenen de rollen, taken, routes en werkwijze geactualiseerd. De rol van het RBL wordt hierin meegenomen. Niet zozeer omdat dingen nu dubbel of niet efficiënt gebeuren, maar om te kijken of we kinderen nog beter en sneller kunnen helpen met de mogelijkheden en inzichten die er zijn.

Ondersteuning voor kinderen in armoede via passende kindarrangementen

Op basis van een eerste evaluatie in 2020 is bepaald dat het platform na september 2021, wanneer het platform twee jaar bestaat, wordt voortgezet. Op dit moment wordt gekeken op welke punten het kindarrangement qua inhoud en uitvoering kan worden verbeterd en aangepast.

Onderzoek UvA maatschappelijke opvang en beschermd wonen in Gooi & Vechtstreek

De Universiteit van Amsterdam (UvA) heeft eind 2018 van de Gooise gemeenten de opdracht gekregen onderzoek te doen naar het bevorderen van zelfstandig wonen in het kader van beschermd wonen en maatschappelijk opvang; de ambulantiseringbeweging.

Na de tussenrapportage in 2019 is januari 2020 de eindrapportage opgeleverd. De bevindingen uit de tussenrapportage zijn meegenomen in de evaluatie van het beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020. De eindrapportage geeft handvatten voor een verdere discussie over de ambulantiseringbeweging in onze regio, zoals deze nu gevoerd wordt in het licht van het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang 2021-2024 en aanpalend lokaal beleid.

[De eindrapportage](#) en [de factsheet](#) zijn gepubliceerd op de website van de Regio. [Bijgevoegd](#) is een overzicht van de aanbevelingen en hoe dit verwerkt is in het concept beleidsplan Bescherming & Opvang.

Eerste lokale begeleiders gestart

Met het vaststellen van de begroting voor 2021 is besloten om als gemeente zelf te starten met het aanbieden van lichte ondersteuning aan jeugd en volwassenen. En wel als voorliggende voorziening op de bestaande geïndiceerde begeleiding. Volgens planning zijn in mei 2021 vier begeleiders van start gegaan: twee begeleiders gericht op 27+ en twee gericht op de doelgroep 27-. Een uitgebreide beschrijving van deze activiteiten is te vinden in het document 'Een toekomstbestending sociaal domein: lokale maatregelen', dat geagendeerd was voor de agenda van de SD d.d. 2 maart jl. (als bijlage 1 bij agendapunt 7.3).

Vanaf januari 2021 gebruiken de gemeenten Huizen, Laren, Blaricum en Eemnes het KPMG-normenkader om de omvang van de hoeveelheid hulp bij het huishouden vast te stellen. Directe aanleiding hiervoor zijn de gestegen kosten binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Nadat de eigen bijdrage voor inwoners met één of meerdere Wmo-voorzieningen in 2019 verlaagd werd tot maximaal €17,50 per vier weken en in 2020 het abonnementstarief is ingevoerd met een eigen bijdrage van maximaal € 19,- per maand, zijn meer inwoners gebruik gaan maken van Wmo voorzieningen. Ook inwoners, met een hoger inkomen, die eerder zelf ondersteuning regelden. Zo is het aantal inwoners met hulp bij het huishouden via de Wmo met 35% toegenomen tussen eind 2018 en april 2021. Daardoor werd de gemeente gedwongen om te bezuinigingsmaatregelen te treffen. Onderdeel daarvan is het toepassen van een ander normenkader voor de indicatie hulp bij het huishouden, sober en doelmatig, maar nog steeds met het resultaat een veilig en schoon (genoeg) huis.

Vanuit de Wmo is het wettelijk niet toegestaan om het inkomen te betrekken bij het al dan niet toekennen van een Wmo voorziening. Een gemeente betreft naast de beperkingen van een inwoner wel de zelfredzaamheid en de eventuele ondersteuning door het netwerk bij de afweging om een voorziening toe te kennen (en in welke omvang).

Het KPMG normenkader¹ is onafhankelijk en objectief vastgesteld door letterlijk met een stopwatch na te gaan hoe veel tijd bepaalde clusters bij hulp in het huishouden in beslag nemen in gemiddelde situaties. De basismodule van het normenkader bedraagt 2 uur en 5 minuten per week. Het maakt daarbij niet uit of er sprake is van een gelijkvloerse woning of een woning met trap(pen). Wanneer aantoonbaar geen sprake is van een gemiddelde situatie kan gemotiveerd naar beneden of naar boven worden bijgesteld.

Bij de herindicaties wordt bij inwoners de bestaande en bekende situatie volgens het nieuwe normenkader beoordeeld. Het is daarom niet per se nodig om een huisbezoek af te leggen. Daar waar een indicatie zonder huisbezoek niet goed kan worden vastgesteld, vindt wel een huisbezoek plaats. De inwoners zijn vooraf geïnformeerd over de herindicaties.

Vraagstukken (ook naar aanleiding van vragen, die via de mail zijn gesteld):

- 1. Hoe wordt het aantal extra minuten bepaald wanneer er meerdere kamers zijn?*

In de basismodule is tijd opgenomen voor het schoonmaken van keuken, woonkamer, sanitair en één slaapkamer. Vanuit de Wmo is het voor een veilig en schoon (genoeg) huis belangrijk dat deze ruimten worden schoongehouden. Wanneer er meerdere kamers zijn, die niet vast als slaapkamer in gebruik zijn, dan wordt per extra kamer 5 minuten per week extra berekend. Deze extra kamers worden niet als primaire verblijfsruimte gezien, zodat ze niet wekelijks schoongemaakt hoeven te worden.

- 2. Is het mogelijk om standaard de vaste hulp bij het gesprek aanwezig te laten zijn, bijvoorbeeld door het gesprek over de herindicatie te voeren op het moment dat er wordt schoongemaakt?*

Vanuit de gemeente zijn inwoners ons eerste aanspreekpunt. Bij het maken van de afspraak voor de herindicatie wijzen wij de inwoner op de mogelijkheid een vertrouwd iemand (of een onafhankelijke

¹ [Handreiking normenkader Huishoudelijke Ondersteuning - Bureau HHM](#) (klik op het plaatje, dan krijg je een pdf van het normenkader)

cliëntondersteuner) bij het gesprek aanwezig te laten zijn. Het is aan de inwoner óf en zo ja wie hij bij het gesprek uitnodigt.

3. Wat te doen wanneer een indicatie niet goed is vastgesteld naar mening van de hulp?

Wanneer het normenkader onverhoopt en aantoonbaar niet goed is toegepast, bijvoorbeeld doordat de situatie is verslechterd en de inwoner (of degene die bij het gesprek aanwezig was) dit niet heeft gemeld, dan kan de hulp dit melden bij de vaste consulent (wanneer de inwoner dit nummer weet te vinden) of anders via het informatiepunt: info@maatschappelijkezaken.nl of 035 – 52 81 247 (tijdens kantoortijden, zie [Contact en openingstijden Maatschappelijke Zaken | Maatschappelijkezaken](#))

Let op: in de meeste situaties zal het normenkader door de betreffende consulent goed en zorgvuldig zijn toegepast. Veel inwoners zijn tijdens het gesprek ook goed in staat om (al dan niet geholpen door een andere aanwezige) hun situatie goed te beschrijven, wanneer deze tussentijds is veranderd. Wanneer het normenkader echter aantoonbaar niet goed is toegepast, geef dan duidelijk aan door welke (extra) beperking, of door welke (structurele) omstandigheden, van het normenkader afgeweken moet worden. We kunnen de situatie dan opnieuw bezien. Doe dit alleen in uitzonderingssituaties en bespreek dit zo mogelijk eerst met een leidinggevende binnen je organisatie. Dan kan er met een frisse blik naar de situatie gekeken worden en kan nagegaan worden of er ook oplossingen mogelijk zijn binnen de afgegeven indicatie. Wanneer we écht alleen gemotiveerd bericht krijgen over een situatie, waar we wat over het hoofd hebben gezien, zorgt dit ervoor dat we een en ander goed kunnen afhandelen. Overigens hoeft een oplossing voor de geconstateerde knelpunten niet in alle gevallen méér uren te zijn. Het kan bijvoorbeeld ook een oplossing zijn dat een hoarder/zorgmijder tijdelijk een begeleider krijgt (bijvoorbeeld tijdens het schoonmaken, zodat aan deze nieuwe persoon gewend kan worden), waarna aan de oplossing van het probleem gewerkt kan worden.

N.B. Wanneer blijkt dat een inwoner feitelijk meer kan dan deze heeft aangegeven tijdens het gesprek en een indicatie te hoog is vastgesteld, horen we dat ook graag! Zo kunnen we er samen voor zorgen dat de zorg terecht komt bij de inwoners, die deze het hardst nodig hebben.

4. Signalering door medewerkers huishoudelijke zorg

In het contract met de organisaties voor hulp bij het huishouden is afgesproken dat signalering onderdeel vormt van de taken van de medewerker huishoudelijke hulp. Omdat meerdere huishoudelijke hulpen hebben aangegeven, dat hier geen extra tijd voor beschikbaar is, waardoor ze signalen in hun eigen tijd moeten afgeven, heeft de gemeente toegezegd om dit te bespreken met het regionale contractbeheer en de zorgorganisaties. Een eerste reactie leverde op dat huishoudelijke medewerkers hun zorgen en de risico's kunnen doorgeven en dat deze binnen de organisatie worden opgepakt. Dat kan in de meeste gevallen binnen de geïndiceerde tijd. In veel gevallen gaat een situatie langzaam achteruit en is er tijd om dit te signaleren en op te pakken. Ook nu er bij veel inwoners tegelijk een lagere indicatie is gesteld, kan de signalering goed en zorgvuldig plaatsvinden. Bij iedereen waar er volgens het nieuwe normenkader een lagere indicatie is gesteld, is er namelijk een overgangstermijn van drie tot zes maanden, waarin de omvang van de oude indicatie nog van kracht blijft.

5. Waarvoor kunnen vrijwilligers worden ingezet?

Voor een aantal taken kunnen vrijwilligers worden ingezet of kan verwezen worden naar medewerkers van Versa welzijn; bijvoorbeeld als iemand behoefte heeft aan gezelschap, wanneer er een (extra) boodschap moet worden gedaan etc. Deze zaken vallen (meestal) niet onder hulp bij het

huishouden. Bij dit verslag is de sociale kaart voor ouderen gevoegd, waar de verschillende mogelijkheden en contactpersonen voor oudere inwoners zijn vermeld.

6. *Sommige consultants hebben naar aanleiding van teleurstelling over een lagere indicatie de opmerking gemaakt "dan moet de hulp maar wat harder werken." Waarom wordt er zo'n tactloze opmerking gemaakt, terwijl wij ons nu al drie slagen in de rondte werken?.*

We begrijpen dat zo'n opmerking zeer doet. Navraag bij enkele consultants leverde op dat zij zich niet herkennen in de gemaakte opmerking, maar we kunnen niet uitsluiten dat deze opmerking af en toe gemaakt is. Feitelijk komt het er bij een bezuiniging ook op neer dat er harder gewerkt moet worden, doordat er bijvoorbeeld geen tijd meer is om (af en toe) een kop koffie met de cliënt te drinken of tijd te hebben voor fysiek minder zwaar werk als het doen van een incidentele boodschap. Er blijft vooral zwaar(der) huishoudelijk werk over. We hebben aan de consultants laten weten hoe een dergelijke opmerking kan vallen, zodat ze hier voortaan rekening mee houden (voor zover dat niet al het geval is).

Tot slot: we snappen dat de bezuinigingen zeer doen en niet in alle gevallen het door cliënt en medewerker gewenste niveau opleveren. Maar het nieuwe normenkader is nu eenmaal een situatie waar we mee te dealen hebben en waarvan onafhankelijk is vastgesteld dat het bij juiste toepassing als resultaat een schoon (genoeg) en leefbaar huis oplevert. We moeten er samen het beste van maken en staan ervoor open om een situatie opnieuw te bezien wanneer een cliënt deze niet goed heeft verwoord, waardoor de indicatie niet goed is gesteld. Aan onze kant kunnen wij ook niet uitsluiten dat er soms fouten worden gemaakt. Het blijft mensenwerk tenslotte. Het is aan ons allemaal om alert te zijn en signalen op te pakken, die erop wijzen dat de afgegeven indicatie niet passend is voor de situatie van een inwoner.

AANBEVELINGEN ONDERZOEK MO/BW CONCEPT BELEIDSPLAN BESCHERMING EN OPVANG

Een van de hoofddoelstellingen uit het beleidsplan Bescherming & Opvang 2017-2020 én het concept beleidsplan 2021-2024 is om zelfstandig wonen te bevorderen. Deze doelstelling vereist een fundamenteel andere manier van kijken naar de huisvestings- en ondersteuningsvraag van inwoners met kwetsbaarheden. Deze zogeheten ambulantiseringbeweging is in heel Nederland ingezet en de vraag is wat er nodig is om deze beweging daadwerkelijk te bewerkstelligen.

De Universiteit van Amsterdam (UvA) onderzoekt in meerdere regio's deze vraagstelling en heeft van de Gooise gemeenten eind 2018 de opdracht gekregen dit ook in onze regio te doen. Na de tussenrapportage in 2019 is januari 2020 de eindrapportage opgeleverd. De bevindingen uit de tussenrapportage zijn meegenomen in de evaluatie van het beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020. De eindrapportage geeft handvatten voor een verdere discussie over de ambulantiseringbeweging in onze regio, zoals deze nu gevoerd wordt in het licht van het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang 2021-2024 en aanpalend lokaal beleid.

De rapportage van de UvA bevestigt de door onze gemeenten ingezette beleidslijn. Op regionaal niveau wordt (al) op de benoemde knelpunten en aanbevelingen ingezet binnen de lopende beleidstrajecten en in gesprekken met betrokken partners. De eindrapportage en de factsheet zijn gepubliceerd op de website van de Regio.

Aanbevelingen	Verwerking in beleid Bescherming en Opvang
<i>Uitstroom naar reguliere huisvesting</i>	
<p>Aanbeveling 1: De BW/MO-urgentieregeling verruimen en versoepelen, zodat meer uitstromende bewoners in aanmerking kunnen komen voor een zelfstandige woning en huren onder voorwaarden (HOV). Kijk naar de situatie van de betreffende cliënt om te bepalen of deze urgentie passend is, niet naar de duur van reageren.</p>	<p>De urgentieregeling is vastgelegd in de huisvestingsverordening, deze is tussentijds niet zomaar aan te passen. De aanbeveling is meegenomen in de doorontwikkeling huisvesting Maatschappelijke doelgroepen (maatregel 21)</p>

<p>Aanbeveling 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belangrijke factoren voor duurzame transitie naar de wijk van personen met een zwaardere ondersteuningsvraag, die deze vraag niet gemakkelijk stellen zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Proactief aanbieden van begeleiding. Dit kan door motiverende gespreksvoering, inzet ervaringsdeskundigen, waakvlam-contact. - Continuïteit van begeleiding en zo mogelijk begeleider <p>Aanbeveling 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Draagvlak in de wijk is in deze regio een aandachtspunt, waar buurtbemiddeling een rol in kan hebben. 	<p>Bij de evaluatie werd duidelijk dat het lage gebruik niet alleen samenhangt met de reikwijdte van de regeling maar ook met de onbekendheid en het gebrek aan hulp bij het gebruikmaken ervan. In het concept beleidsplan is hiervoor aandacht door het gebruik van de regeling te bevorderen (i.s.m. de aanbieders en het urgentiebureau). Tegelijkertijd zien we ook dat er steeds meer mensen vanuit BW en MO op eigen kracht een woning vinden.</p> <p>In het beleidsplan zijn aanbevelingen 2 en 3 verwerkt in maatregel 17 d onder 3.</p> <p>Wijkgericht samenwerken is een lokale opgave. Het regionaal Herstelnetwerk is ook opgezet om de lokale samenwerking in de wijk rondom de meeste kwetsbare inwoners te ondersteunen en goede voorbeelden uit te wisselen. Deze aanbeveling is verwerkt in maatregel 17 d onder 3.</p>
<p>Ambulante keten van zorg en ondersteuning</p>	
<p>Aanbeveling 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de (centrale) toegang tot BW kan met verschillende partijen zoals aanbieders van BW, FACT en maatschappelijk werk worden samengewerkt. Op deze wijze kan niet - passende plaatsing op de wachtlijst eerder worden afgewend, en gezamenlijk met verschillende expertises gezocht worden naar passende alternatieven. <p>Aanbeveling 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleer de samenwerking, intervisie en scholing tussen aanbieders van verschillende achtergrond, zodat wijkgericht werken mogelijk wordt. 	<p>De kwaliteitsverbetering in de toegang is opgenomen in de maatregelen 12, 13 en 14. In de toegang wordt altijd samengewerkt met aanbiedersorganisaties maar in Gooi en Vechtstreek is ervoor gekozen de bevoegdheid om gemeentelijke voorzieningen toe te kennen exclusief te beleggen bij gemeentelijke uitvoeringsdiensten.</p> <p>Wijkgericht samenwerken is een lokale opgave. Het regionaal Herstelnetwerk is (onder meer) ook opgezet om de lokale samenwerking in de wijk rondom de meeste kwetsbare</p>

	<p>inwoners te ondersteunen en goede voorbeelden uit te wisselen. In Gooise Meren bijvoorbeeld worden in 2020/2021 twee pilotprojecten uitgevoerd. Trainingen herstelgericht werken die cliënt ondersteuners, sociaal werkers en consulenten van de uitvoeringsdienst gezamenlijk volgen. Ervaringsdeskundigen van alle partners uit het herstelnetwerk leveren een bijdrage. Het tweede pilotproject is Kwartiermaken GGZ in de wijk waarbij de nadruk ligt op de samenwerking in de wijk tussen FACT GGZ Centraal, begeleiders van Kwintes en Sociaal werkers van Versa.</p>
<p>Woonzorgoplossingen voor kort- en langdurig verblijf</p>	
<p>Aanbeveling 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naast mogelijkheden voor geclusterd wonen in de wijk geven cliënten aan dat ondersteuning bij het opbouwen van een (nieuw) sociaal netwerk en/of de mogelijkheid tot contact met de bekende hulpverleners, voorziening en oud-medebewoners hierbij ook kan helpen. Het opleiden van personeel bij het versterken van iemands sociale netwerk/steunkring is hierbij erg belangrijk. Elementen van de R-ACT methode, welke gericht zijn op het netwerk van de cliënt, kunnen hierbij helpen. <p>Aanbeveling 7:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseer in samenspraak met cliënten tijdig in het traject een passende daginvulling welke ook na uitstroom kan worden gecontinueerd. Van belang is dat indien mogelijk passende (specialistische) dagbesteding gecontinueerd kan worden los van de indicatie. 	<p>Herstelgericht en herstel ondersteunend werken is een gemeenschappelijke opgave voor zowel gemeenten als ook de aanbieders die zorg bieden aan mensen met psychische en of psycho-sociale kwetsbaarheden. Welke specifieke scholing en of methodieken daarvoor gebruikt worden is aan gemeenten en aanbieders zelf.</p> <p>In het concept beleidsplan is veel aandacht voor uitbreiding van mogelijkheden voor zinvolle dagbesteding en werk. Zie onder meer de maatregelen 8, 9 en 25.</p>